

Briuselis, 2018 m. vasario 20 d.
(OR. en, hr)

Tarpinstitucinė byla:
2015/0148 (COD)

6053/1/18
REV 1 ADD 1

CODEC 178
CLIMA 23
ENV 71
ENER 45
TRANS 65
IND 44
COMPET 64
MI 75
ECOFIN 96

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinų atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas ir Sprendimas (ES) 2015/1814, projektas (pirmasis svarstymas) – Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas = Pareiškimai

Slovėnijos ir Portugalijos pareiškimas

Slovėnija ir Portugalija remia ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ES ATLPS) reformą ir pripažįsta, kad susitarimas dėl 4 etapo (2021–2030 m.) teisės aktų itin sustiprina ES ATLPS veikimą.

Svarbiausi ES ATLPS pakeitimai, reikalingi, kad būtų pasiektas ES tikslas iki 2030 m. bent 40 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kaip sutarta pagal 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, yra linijinio mažinimo koeficiento padidinimas, taip pat rinkos stabilumo rezervo pakeitimai ir nemokamai suteikiamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymas. Slovėnija ir Portugalija taip pat palankiai vertina susitarimą, kad naujos ATLPS direktyvos nuostatos būtų reguliariai peržiūrimos, įskaitant anglies dioksido nutekėjimo taisykles ir linijinį mažinimo koeficientą, ir tai, kad Komisija įvertins papildomų politikos ar kitokių priemonių poreikį atliekant kiekvieną pažangos įvertinimą pagal Paryžiaus susitarimą.

Nepaisant paminėtų teigiamų ES ATLPS reformos aspektų, trišalio dialogo metu pasiektas susitarimas viršija susitarimą dėl 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos, kiek tai susiję su aspektais, susijusiais su modernizavimo fondu. Slovėnija ir Portugalija mano, kad sąlyginis modernizavimo fondo padidinimas virš 2 proc. bendros viršutinės ribos, sutartos 2014 m. spalio mėn. vykusioje Europos Vadovų Tarybos susitikime, yra nepateisinamas solidarumo atžvilgiu, kadangi modernizavimo fondas naudingas tik toms valstybėms narėms, kurių BVP yra mažesnis nei 60 proc. ES vidurkio. Kadangi kiti ES ATLPS aspektai taip pat naudingi tik toms pačioms valstybėms narėms, sutartas sąlyginis padidinimas pažeidžia Europos Vadovų Tarybos susitarimo pusiausvyrą.

Manydamos, kad minėta riba yra nustatyta savavališkai ir atskiriant kitas mažiau išsivysčiusias valstybes nares, tokias kaip Slovėnija ir Portugalija, kurių BVP vienam gyventojui yra gerokai mažesnis už ES vidurkį ir kurios taip pat susiduria su sunkumais pertvarkydamos energetikos sektorių, tikimės, kad šis padidinimas nebus padarytas, dar daugiau, kad vykdant bet kokią būsimą ES ATLPS reformą bus atstatyta iš pradžių sutarta pusiausvyra, susijusi su solidarumo mechanizmais, numatytais ES ATLPS.

Be to, galutiniame kompromise sąlyginis modernizavimo fondo padidinimas buvo taip pat numatytas tam, kad būtų sprendžiami Europos Parlamentui susirūpinimą keliantys klausimai, susiję su teisingu perėjimu prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų visuomenių. Norėtume pabrėžti, kad toks perėjimas bus sudėtingas visai ES. Todėl būsimos teisės aktų peržiūros turėtų apimti teisingą perėjimą platesne prasme, o ne tik mažiausiai išsivysčiusių ES valstybių narių kontekste.

Komisijos pareiškimai

Linijinis mažinimo koeficientas

ES ATLPS yra pagrindinė ES priemonė siekiant ES su klimatu susijusio tikslo užtikrinti, kad vidutinė pasaulio temperatūra nuo ikipramoninio laikotarpio pakiltų kur kas mažiau kaip 2°C, kaip ir susitarta sudarant Paryžiaus susitarimą. Vadovaujantis šiuo tikslu ir 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategija, ES ATLPS peržiūra ir linijinio mažinimo koeficiento padidinimas nuo 1,74 proc. iki 2,2 proc. yra pirmi žingsniai siekiant ES tikslo iki 2030 m. bent 40 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį Sąjungoje. Komisija pripažįsta, kad, siekiant ES 2050 m. ŠESD tikslo sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį vadovaujantis ilgalaikiais Paryžiaus susitarimo tikslais, reikia tolesnių pastangų ir platesnio užmojo, o jos poveikio vertinime, pridėtame prie 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos, tvirtinama, kad, norint pasiekti šį lygmenį atitinkantį rezultatą, reikėtų iki 2050 m. dar labiau padidinti linijinio mažinimo koeficientą. Ateityje atlikdama šios direktyvos peržiūrą Komisija įsipareigoja svarstyti galimybę padidinti linijinio mažinimo koeficientą atsižvelgiant į tarptautinius pokyčius, dėl kurių reikėtų įgyvendinti griežtesnę Sąjungos politiką ir priemones.

Išmetamas teršalų kiekis jūrų sektoriuje

Komisija susipažino su Europos Parlamento pasiūlymu. Tikimasi, kad 2018 m. balandžio mėn. Tarptautinė jūrų organizacija priims sprendimą dėl pradinės laivų išmetamo ŠESD kiekio sumažinimo strategijos. Komisija skubiai įvertins šiuos rezultatus, visų pirma išmetamų teršalų kiekio mažinimo tikslus, ir pasiūlys jų įgyvendinimo priemonių sąrašą, įskaitant tokių priemonių priėmimo tvarkaraštį, ir deramai praneš apie jo rezultatus. Tai darydama ji apsvarstys, kokių priemonių reikėtų imtis siekiant užtikrinti sąžiningą šio sektoriaus indėlį, taip pat tolesnius Parlamento pasiūlytus veiksmus. Naujų teisėkūros priemonių dėl jūrų sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio klausimu Komisija deramai svarstys šiuo klausimu Europos Parlamento priimtus pakeitimus.

Teisingas perėjimas daug anglių naudojančiuose ir daug anglies dioksido išmetančiuose regionuose

Komisija pakartoja įsipareigojimą plėtoti specialią iniciatyvą, kurią įgyvendinant būtų teikiama konkrečiai pritaikyta parama teisingam perėjimui susijusių valstybių narių daug anglių naudojančiuose ir daug anglies dioksido išmetančiuose regionuose.

Todėl ji dirbs bendradarbiaudama su šių regionų suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma dėl prieigos prie atitinkamų fondų ir programų ir jų naudojimo, ir skatins keitimąsi gerąja patirtimi, įskaitant diskusijas apie pramonines gaires ir perkvalifikavimo poreikius.

Anglies dioksido surinkimas ir naudojimas

Komisija susipažino su Europos Parlamento pasiūlymu netaikyti pareigos atsisakyti ES apyvartinių taršos leidimų emisijoms, kurios, kaip patvirtinta, surenkamos ir naudojamos taip, kad būtų užtikrinta nuolatinė ribinė koncentracija. Tokios technologijos šiuo metu dar nėra pakankamai brandžios, kad būtų galima priimti sprendimą dėl būsimo jų reguliavimo. Atsižvelgdama į anglies dioksido surinkimo ir naudojimo technologijų technologinį potencialą, Komisija įsipareigoja apsvarstyti jų reguliavimą per būsimą prekybos laikotarpį, siekiant pasvarstyti, ar atėjus laikui atlikti šios direktyvos peržiūrą reikėtų pakeisti reguliavimą. Todėl Komisija deramai atsižvelgs į tokių technologijų galimybes prisidėti prie reikšmingo išmetamų teršalų kiekio sumažinimo nedarant neigiamo poveikio ES ATLPS aplinkosauginiam naudingumui.

Kroatijos Respublikos pareiškimas

Kroatijos Respublika pritaria pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas, tikslus ir siekius, kadangi šį pasiūlymą laikome itin svarbiu ES klimato politikai ir sėkmingam Paryžiaus susitarimo įgyvendinimui.

Tačiau, Kroatijos Respublikos nuomone, dabartiniu Direktyvos 2003/87/EB tekstu ir dabartiniu pasiūlymu iš dalies keisti Direktyvą 2003/87/EB Kroatijai nesudaromos vienodos sąlygos, kiek tai susiję su bendru valstybių narių aukcionuose parduotinų leidimų skaičiumi, todėl derybų metu buvo prašoma padaryti atitinkamus pakeitimus.

Kroatijos Respublika toliau laikosi nuomonės, kad būtina iš dalies pakeisti Direktyvos 2003/87/EB 10 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, kadangi dabartinė nuostata neapima Kroatijos teisių dalyvauti aukcione dalies apskaičiavimo. Šia nuostata apibrėžiama, nuo kurių metų patikrinti emisijų duomenys turėtų būti naudojami valstybių narių, kurios 2005 m. nedalyvavo Bendrijos sistemoje, atžvilgiu. Šiuo klausimu 2017 m. vasario 28 d. Aplinkos tarybos posėdyje Kroatijos Respublika pateikė pasiūlymą iš Direktyvos 2003/87/EB 10 straipsnio 2 dalies antros pastraipos išbraukti žodžius „pagal [...] Bendrijos sistemą“.

Primename, kad 2013 m. Europos Komisija Kroatijos Respublikos teises dalyvauti aukcione apskaičiavo neatsižvelgdama į visus derybose dėl Kroatijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą sutartus kriterijus. Apskaičiuodama Kroatijos Respublikos teises dalyvauti aukcione, Europos Komisija naudojo Kroatijos Respublikos bendrą išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį pagal prekybos sistemą, kuris nustatytas, kad būtų įtrauktas į bendrą ES išmetamųjų teršalų kiekį, o ne patikrintus 2007 m. emisijų duomenis, kaip buvo sutarta per derybas. Reikėtų pabrėžti, kad Kroatijos Respublikai nustatytas mažesnis bendras kiekis, todėl jai suteiktas mažesnis teisių dalyvauti aukcione kiekis. Be to, nors visoms kitoms valstybėms narėms nustatytas mažesnis bendras kiekis, visų kitų valstybių narių teisės dalyvauti aukcione buvo apskaičiuotos remiantis patikrintais 2005 m. arba 2007 m. arba vidutiniais 2005–2007 m. emisijų duomenimis, priklausomai nuo to, kurie duomenys joms buvo palankesni.

Taigi, pasiūlėme pirmiau nurodytą pakeitimą tam, kad būtų išvengta galimai skirtingų aiškinimų, susijusių su Direktyvos 2003/87/EB nuostatų taikymu Kroatijos Respublikai, ir atitinkamai kad būtų užtikrintas šios direktyvos 10 straipsnio 2 dalies a punkto nuoseklus ir vienodas taikymas visoms valstybėms narėms, įskaitant Kroatijos Respubliką. Kadangi pirmiau nurodytas pakeitimas nebuvo įtrauktas į galutinį kompromisinį tekstą, Kroatijos Respublika susilaikys šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimo atžvilgiu.